

da bi u načelu da su pravilno stilizirane mogle imati taj učinak, budući da je tužiteljica morala znati da će krznar s čistućem sklopiti uobičajeni ugovor s uobičajenim klauzulama, ali svi vežu odgovornost s time što je konkretni kradljivac bio upravo onaj koji je morao raditi upravo s tim krznom. Prema tome kad on to ne bi bio, poslodavac ne bi za njega odgovarao s tog naslova, naime odgovornosti za povjerenu stvar.

Slučaj "Hourani v. Harrison" je međjutim sasvim druge prirode. Radilo se o tome da brodar sam ima dužnost /iz zakona i ugovora/ da vrši ukrcaj i iskrcaj tereta, i da to čini neprekidno u raznim lukama. On osim toga mora čuvati teret. Te svoje dužnosti on ne može drukčije ispuniti nego samo tako da se služi drugim osobama, pa i slugačima. Odatle proizlazi da krađa koju bilo koja od osoba na brodu počini pada na teret brodaru, a da nije potrebno još i dokazivati da je ta osoba bila zadužena i obradom konkretnog tereta. Sudac McNair tako tumači presudu iz 1927, pa se i citati iz votuma s time slažu, a svoje stajalište obrazlaže i time što se ne radi o odgovornosti koja polazi iz common law-a, nego o odgovornosti koja proizlazi od pomorskog prava. Nama je njegova interpretacija vrlo bliska, jer odgovara našem ZOUIPB od 1959, a i tekstu konvencije. Zanimljivo će međjutim biti da li će ona obastati i u višim molbama, jer bi moglo doći do toga da se one povedu za "Morris v. Martin", iako je to manje vjerojatno, jer bi doista bilo vrlo daleko od pomorske stvarnosti.

E.P.

APELACIONI SUD, Montpellier

Presuda od 20.X 1965.

S.A.I.S.A.M.A., Nicoulet i drugi
c/a Cie d'assurances la Fonciere

Lučki skladištar - Odgovornost - Viša sila - Skladištarova obavijest špediteru o prispijeću robe - Lučki skladištar odgovara za štetu na robi uskladištenoj na obali, a koja je šteta prouzrokovana nevremenom, ako nevrijeme nema značaja više sile - Nije viša sila vjetar 7-8 Beauforta, ni velika kiša koja ne stvara izvanredne poteškoće - Pod ovim uvjetima pokrivači kupova robe moraju biti tako učvršćeni da ih vjetar ne odnese, a postolje treba da je toliko visoko da voda ne ovlaži robu - Izvještaj lučkog skladištara špediteru da je roba stigla, ne znači da je skladištar predao robu i rizik za štetu prebacio na špeditera

Skladištar je iskrcao iz broda i uskladištio na

otvorenom skladištu bale kože u nekoliko kupova. Za vrijeme uskladištenja vladalo je jako nevrijeme koje je ovlažilo robu. Osiguratelj je nadoknadio štetu, i tuži skladištara za naknadu isplaćene osigurnine.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni je tu presudu potvrdio.

Skladištar u svoju obranu iznosi da je šteta prouzrokovana nevremenom koje je imalo značaj više sile pa da, prema tome, on za štetu nije odgovoran. Među strankama je nesporno da je u kritično vrijeme puhao vjetar jačine 7-8 Beauforta praćen jakom kišom. Ovo nevrijeme prouzrokovalo je da su se pokrivači otrgli, i da je voda ušla ispod postolja kupova, što je dovelo do oštećenja.

Sudovi su stali na stajalište da ovakvo nevrijeme nema karakter više sile. Jačina vjetra 7-8 Beauforta ne odgovara nipošto snazi ciklona ili izvanrednoj oluji. Ni kiša, koliko god bila obilna, nije predstavljala izvanredan događaj ni izvanredne poteškoće. Skladištar je dakle bio dužan tako učvrstiti pokrivače da ih vjetar ne odnese, a postolje je moralo biti toliko visoko da voda koja je ispod njih prolazila ne ovlaži robu.

Skladištar je nadalje iznosio da je on obavijestio špeditera, primaoca robe, da je roba stigla, čime mu je omogućio da ju preuzme, pa da je, tom obaviješću, rizik za štetu snosio špediter koji robu nije preuzeo. Ni ovaj prigovor sud nije prihvatio. Obična obavijest špediteru da je roba stigla ne znači i prijenos čuvanja robe, ako ujedno špediteru nije bilo omogućeno da robu preuzme.

/DMF 1966, str.339/

B.J.

Bilješka.- O jednom sličnom slučaju imali su priliku raspravljati naši sudovi. /Vidi br.18, str.15 ove publikacije/. U našem slučaju roba je bila oštećena prodorom vode kroz pokrivače, pa je sud stao na stajalište da skladištar nije odgovoran, jer da se, ni uz najveće mjere opreza, ne može izbjeći da voda kroz pokrivače ne prodre. U gornjoj presudi razlika je u tome što su pokrivači bili otrgnuti, pa je zaista bilo opravdano ulaziti u ispitivanje da li je skladištar mogao tako osigurati kupove da se spriječi otrgnuće pokrivača.

Interesantnija je druga maksima prema kojoj obavijest špediteru da je roba stigla, ako mu ujedno nije data mogućnost da ju preuzme, ne znači prijenos čuvanja robe od skladištara na špeditera, pa prema tome ni prijenos rizika. Čini nam se da se ovo stajalište ne bi moglo bez daljnijega prihvatiti. Obavijest

špediteru da je roba stigla znači u stvari poziv da on robu preuzme. U tome i jest svrha ove obavijesti. Osim obavijesti o prispijeću robe, skladištar zaista ne može ništa drugo učiniti u svrhu omogućavanja špediteru da preuzme robu. O ovome bi se dalo raspravljati samo u slučaju da se špediter prijavio za preuzimanje robe, pa da mu je to od strane špeditera bilo onemogućeno. Međutim obavijest da je roba stigla, pa eventualno i izričiti skladištarov zahtjev da ju špediter preuzme, ne znači prebacivanje čuvanja robe pa ni u slučaju da je, kako to proizlazi iz gornje presude, skladištar stvarno omogućio špediteru da preuzme robu. Dok je roba u skladištu, nesumnjivo je čuvar skladištar, bez obzira na koju drugu okolnost. Od ovoga treba razlikovati skladištarovu odgovornost kao čuvara. U vezi s ovim postavlja se načelno pitanje prebacivanja rizika od skladištara na špeditera od časa obavijesti odnosno od pokušaja preuzimanja robe. Čini nam se da je skladištar odgovoran za štetu na robi koja je prouzrokovana njegovom krivnjom i pod pretpostavkom da je špediter u zakašnjenju s preuzimanjem. Skladištar u ovom slučaju, naime kad je špediter u zakašnjenju, ima pravo na skladištarinu za produženo vrijeme uskladištenja, ali nije nipošto oslobođen obveze ulaganja dužne pažnje u svrhu očuvanja robe od oštećenja. Isto vrijedi i za ostale slučajeve za koje skladištar odgovara. Jedino pod pretpostavkom da je skladištar, pozivajući špeditera da preuzme robu, izričito izjavio da ne može snositi odgovornost za štetu koja nije prouzrokovana njegovom krivnjom, i da za to navede valjane razloge, poziv na preuzimanje robe mogao bi biti relevantan za oslobodjenje skladištara od odgovornosti.

B.J.

APELACIONI SUD, Paris

Presuda od 26.X 1965.

Cie d'assurances La Neuchateloise
c/a Sté navale caennaise

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Protest - Ako primalac ne protestira nevidljive mane tereta u roku od 3 dana od primitka robe, mora dokazati da je šteta postojala u času preuzimanja - Činjenica da je primalac odbio preuzimanje tereta stvara pretpostavku da je šteta u času odbijanja postojala, ali ta pretpostavka nije sama po sebi dovoljan dokaz da je roba stvarno i bila oštećena - Izvještaj vještaka o stanju robe na dan pregleda nije dovoljan dokaz da je šteta postojala u času preuzimanja, ako vještaci nisu dobili nalog da i ovu činjenicu utvrde

Brodar je prevezao određeni broj koluta galvani-